

Міністерство освіти і науки України

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

**Навчально-науковий інститут
бізнесу і менеджменту**

Кафедра обліку та аудиту

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
КОНТРОЛЮ ТА ФІНАНСІВ В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю з дня заснування кафедри
обліку та аудиту ХНТУСГ
05 листопада 2019 року**

Частина 1

Харків 2019

Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-річчю з дня заснування кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ, 05 листопада 2019 року. У 2 ч. / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Х.: «Стильна типографія», 2019. Ч. 1. – 299 с.

Редакційна колекція:

- Т.Г. Маренич** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Р.Ф. Бруханський** – доктор економічних наук, професор, завдувач кафедри обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу Тернопільського національного економічного університету;
- М.І. Гордіснюк** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету;
- І.О. Крюкова** – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету;
- Л.П. Петришин** – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Львівського національного аграрного університету;
- В.Я. Плаксіснюк** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії
- Н.М. Позняковська** – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування.

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, (протокол №3 від 28.11.2019 р.).

Тези доповідей розміщені в авторській редакції.

У Збірнику представлено результати наукових досліджень, які оприлюднено на Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів» та спрямовано на пошук нових наукових ідей щодо удосконалення бухгалтерського обліку, контролю, оподаткування та фінансів в контексті євроінтеграції України та підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

закритих ринках, а також інша доречна відкрита ринкова інформація;

- 3-го рівня – це вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Застосування стандарту є однаковим у всіх банківських установах. Під час оцінки кредитних збитків потрібно враховувати макрофактори і прогнозу інформацію щодо того, як може змінюватися загальна економічна ситуація і як це потім може вплинути на очікувані кредитні збитки. Політика банків передбачає підтримання чітких та послідовних рейтингів за кредитним портфелем.

Перехід на нові стандарти призвів банки до збільшення обсягу банківських резервів під знецінення в результаті визнання очікуваних збитків, а також збільшення обсягу резервів, спричинених визнанням резервів у розмірі очікуваних збитків на весь термін життя фінансового активу. Тому, фінансова звітність за обліком за МСФЗ 9 стає прозорою для інвесторів, що сприятиме залученню додаткових інвестицій як в банківський сектор так і в реальну економіку в майбутньому.

Література.

1. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затверджена постановою Правління НБУ від 21.02.2018 № 14) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18/page>.

2. МСФЗ 9 Фінансові інструменти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/929_016.

3. План рахунків, затверджений постановою Правління НБУ від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=55228582>.

АГРЕГАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ОБЛІКУ

***Бруханський Р.Ф., д.е.н., професор,
Тернопільський національний економічний університет***

Побудова бухгалтерських агрегатів, що є процедурою агрегатного моделювання укрупнених облікових об'єктів, які виступатимуть початковим оператором, що формує економічний зміст, рівень агрегації та види облікової інформації для

прийняття стратегічних управлінських рішень, є першим етапом розробки підсистеми стратегічного фінансового обліку.

У якості облікових агрегатів підсистеми стратегічного фінансового обліку можуть бути використані: 1) мегарахунки системи національних рахунків; 2) складові балансового рівняння: активи, зобов'язання, капітал; 3) визначені нормативними документами розділи балансу; 4) набір окремих статей балансу або його окремих показників; 5) розділи нормативно встановленого або стратегічного структурованого плану рахунків чи окремі групи рахунків; 6) визначений на рівні підприємства спектр показників стратегічного розвитку.

Таблиця 1

Етапи реалізації підсистеми стратегічного фінансового обліку

Етап	Характеристика етапу
1	2
1. Побудова бухгалтерських агрегатів (укрупнення об'єктів обліку)	Здійснення агрегатного моделювання укрупнених облікових об'єктів, які виступатимуть початковим оператором, що формує економічний зміст, рівень агрегації та види облікової інформації для прийняття стратегічних управлінських рішень
2. Розробка структурованого плану рахунків	Побудова структурованого плану рахунків з метою підвищення рівня аналітичності та інформаційної місткості підсистеми стратегічного фінансового обліку за необхідними для прийняття стратегічних рішень розрізами
3. Здійснення коригуючих записів і складання скоригованого балансу	Проведення різних видів коригувань балансової вартості підприємства (вартісних; коригувань у результаті зміни стратегії; коригування шляхом доповнення новими об'єктами обліку) відповідно до агрегованих статей розробленого стратегічного структурованого плану рахунків
4. Здійснення інжинірингових облікових записів	Здійснення інжинірингових облікових записів за агрегованими й аналітичними позиціями (субрахунки й аналітичні рахунки) залежно від обраного початкового оператора

Продовження табл. 1

1	2
5. Здійснення стратегічних облікових записів	Здійснення стратегічних облікових записів за агрегованими і аналітичними позиціями (субрахунки й аналітичні рахунки) залежно від обраного початкового оператора
6. Здійснення гіпотетичних записів і складання похідного гіпотетичного стратегічного балансового звіту	Здійснення гіпотетичних проведеннь із реалізації активів і погашення зобов'язань за агрегованими позиціями та складання похідного гіпотетичного стратегічного балансового звіту

Основні критичні фактори успіху побудови стратегічного обліку в цілому сформовано К. Уордом [4, с. 285-294].

Для генерування обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту із використанням інструментів бухгалтерського інжинірингу може застосовуватись значна кількість моделей і методик. У більшості з них як початковий оператор (обліковий агрегат) використовуються розділи різних видів балансу підприємства. Однак такий підхід, на нашу думку, не дозволяє повною мірою врахувати потреби менеджменту в обліковій інформації стратегічного характеру. Як зазначає щодо цього О. Кузнецова, укрупнені агрегати, побудовані на підставі розділів балансу, не виділяють у вигляді окремих агрегатів позиції, важливі для управління резервною системою, ризиками, платоспроможністю, економічними процесами (виробничі запаси, витрати на виробництво, готова продукція). Крім того, використання укрупнених агрегатів плану рахунків дозволяє врахувати оптику плану рахунків (фінансова, виробнича, спеціалізована), яку використовують, і специфічні особливості комерційного, бюджетного, асоціативного обліку [2, с. 115].

Від обраного варіанта облікових агрегатів залежить економічний зміст і обсяги бухгалтерських записів, що здійснюватимуться в системі стратегічного фінансового обліку.

На думку В. Лесняка, доцільно окреслити такі етапи складання агрегованого бухгалтерського запису, що визначають послідовність алгоритму обробки економічної інформації:

ідентифікація й оцінка облікових агрегатів; визначення економічного характеру облікових агрегатів (активні, пасивні) за аналогією з чотирма типами балансових змін; визначення характеру зміни облікових агрегатів (збільшення, зменшення); складання агрегованого бухгалтерського запису відповідно до принципу подвійного запису [3, с. 7].

Пропонований алгоритм агрегації об'єктів обліку дозволяє встановити зв'язок між показниками початкового та кінцевого облікового оператора і формує нове інформаційне поле для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Література.

1. Бруханський Р. Ф. Система стратегічного фінансового обліку: аналіз сучасного стану і перспективи розвитку. Бізнес-Інформ. 2014. № 7 (438). С. 220-225.
2. Кузнецова Е. В. Управление резервной системой и рисками предприятия на базе структурированного плана счетов. Научно-технические ведомости. 2010. № 1. С. 114-120.
3. Лесняк В. В. Агрегатное моделирование в системах адаптивного учета и контроля. Науковедение. 2013. № 5. С. 1-7.
4. Ward K. Strategic management accounting. Routledge, 2012. 307 p.

ЕЛЕМЕНТИ КРЕАТИВНОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

***Буря Г.А., студент*,
Київський національний торговельно-економічний
університет***

Розвиток бухгалтерського обліку в Україні протягом останнього десятиліття відбувається під впливом глобалізаційних процесів та в умовах пост індустріалізації економіки. Це зумовлює необхідність перегляду та модернізації його теоретико-методологічних засад, пошук нових інформаційних методів представлення господарської діяльності підприємства.

Існування альтернативних методів і способів ведення обліку надає можливість суб'єктам господарювання варіювати

* Науковий керівник – Августова О.О., доцент